

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 461/2024-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Kongregácie milosrdných sestier sv. Vincenta – Satmárok**, Do Dielca 5, Ružomberok, zastúpenej JUDr. Danielom Adamčíkom, advokátom, Janka Kráľa 3, Veľké Kapušany, proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Co/244/2020-380 z 20. mája 2022 a postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/37/2023 z 29. mája 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 27. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a bližšie neoznačeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi a rozhodnutiami všeobecných súdov v jej civilnom spore.

II.

2. Žalobcovia sa proti sťažovateľke žalobou domáhali zaplata 31 705,38 eur s príslušenstvom a sťažovateľka sa proti nim vzájomnou žalobou domáhala zaplata 35 825,70 eur s príslušenstvom. Okresný súd rozsudkom z 2. decembra 2019 žalobu žalobcov zamietol, žalobcom uložil zaplatiť sťažovateľke 23 345,70 eur s príslušenstvom, vo zvyšnej časti vzájomnú žalobu sťažovateľky proti žalobcom o zaplata 12 480 eur s príslušenstvom vylúčil na samostatné konanie a sťažovateľke priznal náhradu trov konania.

3. Na odvolanie žalobcov krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením tento rozsudok okresného súdu zrušil okrem výrokov o vylúčení vzájomnej žaloby sťažovateľky o zaplata 12 480 eur s príslušenstvom na samostatné konanie a výroku o zamietnutí žaloby žalobcov proti sťažovateľke o zaplata 24 172,83 eur s príslušenstvom, keďže bol toho názoru, že žalobcovia

odvolaním napadli ich žalobe nevyhovujúci výrok len v časti o zaplatenie 7 532,55 eur. Hoci to je predmetom spochybňujúcej interpretácie sťažovateľky, právoplatne je tak rozhodnuté, že žaloba žalobcov proti sťažovateľke sa v časti o zaplatenie 24 172,83 eur s príslušenstvom zamietla a ďalej treba rozhodnúť o žalobe žalobcov proti sťažovateľke o zaplatenie 7 532,55 eur s príslušenstvom a o celej vzájomnej žalobe sťažovateľky proti žalobcom.

4. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala sťažovateľka z dôvodu podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) dovolanie. Namietla, že krajský súd nedal odpovede na všetky ňou položené otázky a predovšetkým rozhodol o odvolaní, hoci ho mal odmietnuť. Najvyšší súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením dovolanie sťažovateľky ako neprípustné odmietol. Vychádzal z § 420 CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné len proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, no zrušujúce rozhodnutie krajského súdu takýmto rozhodnutím nie je.

III.

5. Podľa sťažovateľky je výrok uznesenia krajského súdu nejasný a zmätočný a túto okolnosť prehľbuje povrchné a nepresné odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu. Uvádza, že v dovolaní namietla zmätočné výroky uznesenia krajského súdu a to, že krajský súd sa nevysporiadal s tým, že odvolanie žalobcov malo byť odmietnuté. Tým sa najvyšší súd odklonil od zákonných ustanovení a ustálenej rozhodovacej praxe vyšších súdnych autorít. Podľa sťažovateľky to, že rozhodnutie krajského súdu je konečné v časti, ktorá sa týka zamietnutia žaloby žalobcov proti nej o zaplatenie 24 172,83 eur a vo zvyšku ide o zrušujúce rozhodnutie, nemôže mať dopad na prípustnosť dovolania. Preto je záver najvyššieho súdu arbitrárny.

6. Sťažovateľka ďalej cituje z rozhodnutia najvyššieho súdu a poukazuje na nejasnosti odôvodnenia, ktoré sa týkajú toho, aká časť rozsudku okresného súdu bola zrušená uznesením krajského súdu. Táto nejasnosť podľa sťažovateľky viedla k tomu, že dokonca aj okresný súd vyznačil právoplatnosť na časti svojho rozsudku, ktorým boli žalobcovia zaviazaní zaplatiť jej 23 345,70 eur s príslušenstvom. Sťažovateľka ďalej namieta, že krajský a ani najvyšší súd sa nevysporiadali s jej argumentáciou, podľa ktorej malo byť odvolanie žalobcov odmietnuté.

IV.

7. Sťažovateľka ústavnou sťažnosťou namieta postupy a rozhodnutia krajského a najvyššieho súdu. Jej argumentácia sa vôbec netýka postupu týchto súdov a jej podstatou je nesprávnosť ich uznesení. Z ústavnej sťažnosti nie je zrejmé, akými postupmi krajského a najvyššieho súdu malo dôjsť k porušeniu ústavných práv sťažovateľky. Ústavná sťažnosť tak v rozsahu namietaných „postupov“ súdov v rozpore s § 123 ods. 1 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) neobsahuje konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré podľa sťažovateľky malo dôjsť k porušeniu jej ústavných práv. Preto bola ústavná sťažnosť v rozsahu namietaných postupov krajského a najvyššieho súdu pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

8. Sťažovateľka žiada vysloviť porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Nielen z návrhu na rozhodnutie ústavného súdu, ale ani z argumentácie sťažovateľky nie je zrejmé, aké

základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy malo byť porušené. Tento článok ústavy garantuje práva na verejné prerokovanie vecí, prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov, prerokovanie vecí v prítomnosti a vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom. I pri snahe porozumieť argumentácii sťažovateľky nemožno dospieť k záveru, ktoré z týchto štyroch základných práv malo byť porušené, či už postupmi, alebo uzneseniami krajského a najvyššieho súdu. Ústavná sťažnosť v časti námietky porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy v rozpore s § 123 ods. 1 písm. c) neobsahuje označenie základného práva, ktorého porušenie sťažovateľka tvrdí. Preto bola ústavná sťažnosť z dôvodu porušenia „čl. 48 ods. 2“ ústavy pre nesplnenie zákonom ustanovenej náležitosti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

9. Z ústavnej sťažnosti je zrejmé len to, že uzneseniami krajského a najvyššieho súdu malo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V rozsahu proti uzneseniu najvyššieho súdu je však táto časť ústavnej sťažnosti zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

10. Z hľadiska ústavného posúdenia tohto uznesenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby táto interpretácia nebola svojvoľná, ale i formalistická a aby bola čo najústálenejšia (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010).

11. Argumentácia sťažovateľky vychádza z toho, že výrok uznesenia krajského súdu je nejasný. Tak tomu nie je. Z tohto výroku nepochybne vyplýva, že ide o zrušujúci výrok tej časti rozsudku okresného súdu, ktorá bola napadnutá odvolaním. Je tomu tak preto, že výrok neobsahuje nič či už o zmene, alebo potvrdení rozsudku okresného súdu. Spojenie vo výroku, ktorým je vyjadrené to, že sa rozsudok okresného súdu nezrušuje v celkom rozsahu, nevyjadruje, že by krajský súd rozsudok okresného súdu v akejkoľvek časti zmenil alebo potvrdil. Toto spojenie vyjadruje, že proti výrokom o vylúčení vzájomnej žaloby sťažovateľky o zaplatenie 12 480 eur a o zamietnutí žaloby žalobcov proti sťažovateľke o zaplatenie 24 172,83 eur odvolanie nebolo podané.

12. Na tomto závere nič nemení ani to, že najvyšší súd v odôvodnení svojho uznesenia zjavne mylne uviedol, že krajský súd nezrušil výrok okresného súdu o zamietnutí žaloby žalobcov proti sťažovateľke v časti o zaplatenie 24 172,83 eur. Tak tomu nie je. I tento výrok bol rozhodnutím krajského súdu zrušený, keďže z uznesenia krajského súdu vyplýva, že nezrušuje sa (no ani sa nepotvrďuje či mení) iba výrok o vylúčení vzájomnej žaloby na samostatné konanie a výrok, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobcov proti sťažovateľke v časti o zaplatenie 24 172,83 eur. Právoplatne tak je rozhodnuté len to, že žaloba žalobcov proti sťažovateľke sa v časti o zaplatenie 24 172,83 eur s príslušenstvom zamieta. Tak tomu však nie je v dôsledku rozhodnutia krajského súdu, ale v dôsledku toho, že tento výrok nebol napadnutý odvolaním žalobcov. Rozhodnúť tak zostáva o žalobe žalobcov proti sťažovateľke v časti o zaplatenie 7 532,55 eur a celej vzájomnej žalobe sťažovateľky proti žalobcom.

13. Na tomto závere nič nemení ani sťažovateľkou zdôrazňovaná nesprávnosť v odôvodnení rozhodnutia najvyššieho súdu a na to nadväzujúca nesprávnosť vyznačenia právoplatnosti výroku rozsudku okresného súdu, ktorým boli žalobcovia zaviazaní zaplatiť sťažovateľke 23 345,70 eur.

Opravy zjavnej nesprávnosti v odôvodnení rozhodnutia najvyššieho súdu sa sťažovateľka môže domáhať postupom podľa § 224 CSP, podľa ktorého súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. Krajský súd svojím uznesením, ktoré má výlučne kasačný charakter, zrušil rozsudok okresného súdu v celej odvolaní napadnutej časti. Preto jeho rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej alebo rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. To vylučuje prípustnosť dovolania tak, ako ho predpokladá § 420 CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí. Záver najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania sťažovateľky nie je svojvoľný či formalistický. Ide o zákonu zodpovedajúcu interpretáciu § 420 CSP. To vylučuje porušenie ústavných práv sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie namietaným uznesením najvyššieho súdu.

14. Ústavnou sťažnosťou namietané uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľke doručené ešte 4. júla 2022, keď na základe § 62 zákona o ústavnom súde použiteľného § 121 ods. 3 CSP začala sťažovateľke plynúť dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 124 zákona o ústavnom súde, ktorá podľa § 121 ods. 3 a 4 CSP uplynula 5. septembra 2022. Ústavná sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu bola podaná oneskorene 27. augusta 2024, čo je dôvodom jej odmietnutia v rozsahu proti uzneseniu krajského súdu podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde. Na tomto závere nemení nič ani posledná veta § 124 zákona o ústavnom súde, podľa ktorej ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku. Podanie zjavne neprípustného dovolania takýmto mimoriadnym opravným prostriedkom nie je.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. septembra 2024

Robert Šorl
predseda senátu